

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2024

ΥΠΠΟ: Αποκατάσταση και ανάδειξη του ιερού Αυλιδείας Αρτέμιδος, στην Εύβοια

Το Υπουργείο Πολιτισμού δρομολογεί τις εργασίες προστασίας, συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης του Ιερού της Αυλιδείας Αρτέμιδας στην Εύβοια, οι οποίες θα επιτρέψουν να καταστεί ο αρχαιολογικός χώρος επισκέψιμος.

Η Αυλίδα, γνωστή από τον Τρωικό Πόλεμο και τη θυσία της Ιφιγένειας, της κόρης του Αγαμέμνονα, του αρχηγού των Ελλήνων, βρίσκεται στη βοιωτική ακτή, στο νότιο Ευβοϊκό κόλπο, απέναντι από την πηγή της Αρέθουσας. Οι μελέτες για την υλοποίηση του έργου εκπονήθηκαν στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, αποβλέποντας στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, επισκέψιμου, προσβάσιμου αρχαιολογικού χώρου, με την κατάλληλη ανάδειξη των μνημείων και τις βασικές λειτουργικές υποδομές για τη διευκόλυνση των επισκεπτών.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: «Οι γραπτές μαρτυρίες, για το ιερό της Αυλιδείας Αρτέμιδος, χρονολογούνται από τα ομηρικά έπη και τους Αθηναίους τραγικούς, ενώ οι αρχαίοι γεωγράφοι και περιηγητές, όπως ο Στράβων και ο Πausανίας, αφιερώνουν μέρος της αφήγησής τους. Η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, ιστορικού τόπου διεθνούς εμβέλειας, που μέχρι σήμερα παραμένει κλειστός, θα ενισχύσει την πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής, καθώς βρίσκεται κοντά στην είσοδο της πόλης της Χαλκίδας, στο σημείο σύνδεσης της Εύβοιας με την υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα. Εδώ, είχε συγκεντρωθεί ο στόλος των Ελλήνων, πριν από τον απόπλου του για την Τροία. Ήταν η Αυλιδεία Αρτεμις που απαίτησε την θυσία της Ιφιγένειας, της κόρης του Αγαμέμνονα, επειδή αυτός είχε σκοτώσει, κατά λάθος, ένα ιερό ελάφι της θεάς, προκαλώντας την οργή της, με συνέπεια η απόλυτη άπνοια να ακινητοποιήσει τα καράβια. Στόχος της μελέτης είναι αφενός να διαμορφωθεί προσβάσιμος, σύγχρονος και επισκέψιμος, αρχαιολογικός χώρος, με μνημεία ευανάγνωστα και με τις βασικές λειτουργικές υποδομές για τη διευκόλυνση των επισκεπτών και αφετέρου η προβολή της ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας του και η σύνδεσή του με την κοινωνία. Η αρχιτεκτονική μελέτη παρουσιάζει τις προτάσεις ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου με τη μετατόπιση της οδού που τον διχοτομεί, ώστε ο επισκέπτης, κατανοώντας τον χώρο, να αποκομίζει την πλήρη εικόνα του. Περιλαμβάνοντας στον σχεδιασμό της διαμόρφωσης την δημιουργία δικτύου μονοπατιών και εναλλακτικών διαδρομών επίσκεψης, η περιήγηση θα καθίσταται φιλική για όλους, με δυνατότητα προσέγγισης όλων των σημείων ενδιαφέροντος, προσφέροντας έτσι μία πλούσια βιωματική εμπειρία».

Προβλέπονται η εγκατάσταση δικτύων ηλεκτροδότησης, τηλεφωνίας, ύδρευσης καθώς και υπογείωσης των δικτύων στη χάραξη της παλαιάς οδού, εδαφικές διαμορφώσεις και έλεγχος απορροής ομβρίων –σημαντικό έργο για την προστασία και ανάδειξη των μνημειακών ενοτήτων. Επίσης, χωροθετούνται φυλάκιο, χώρος στάθμευσης, χώρος στάσης και αναψυχής, εγκατάσταση χώρων υγιεινής. Για τη δημιουργία φιλόξενων σκιασμένων θέσεων στάσης και αναψυχής φυτεύονται πλατιά ελαιόδενδρα.

Τα αρχαία κατάλοιπα χωρίζονται σε τρεις μνημειακές ενότητες. Στη μνημειακή ενότητα 1, στην οποία, σύμφωνα με τη μελέτη, επικεντρώνεται το πρόγραμμα ανάδειξης και αναστήλωσης, αντιστοιχούν τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα του ναού και το συγκρότημα του λουτρού. Ο ναός αποτελεί το κεντρικό μνημείο αναφοράς του αρχαιολογικού χώρου και έτσι η ανάδειξή του αποτελεί προτεραιότητα. Η μετατόπιση της οδού που διέρχεται των αρχαιοτήτων δημιουργεί το πλαίσιο για την ανάδειξη του μνημείου. Στη μνημειακή ενότητα 2, σώζονται ερείπια συγκροτήματος βοηθητικών κτηρίων του ιερού, τα οποία συντηρούνται. Η μνημειακή ενότητα 3 περιλαμβάνει υπόγεια φρεατόσχημη κατασκευή που έχει ερμηνευθεί ως η Ιερή Κρήνη του ιερού.

Η αρχαιολογική έρευνα που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 1956 - 1962, φώτισε το μύθο της Ιφιγένειας και τη λατρεία της Άρτεμης, καθώς αποκαλύφθηκε ναϊκό οικοδόμημα του 5ου αιώνα π.Χ., το οποίο ταυτίστηκε με το ιερό της Αυλιδείας Αρτέμιδας. Πρόκειται για επιμήκη άπτερο ναό, ο οποίος έχει υποστεί τουλάχιστον δύο μεταβολές. Αρχική είναι η φάση της κλασικής περιόδου που περιλαμβάνει το σηκό και το άδυτο. Ο πρόναος προστέθηκε κατά την ελληνιστική περίοδο, ενώ τα κατάλοιπα των κιόνων και των βάσεων τους στο σηκό είναι της ρωμαϊκής περιόδου. Γύρω από το ναό έχουν εντοπιστεί, επίσης, η Ιερή Κρήνη, οικήματα που εξυπηρετούσαν τη λειτουργία του ιερού και έχουν ερμηνευθεί ως ξενώνες και εργαστήρια κεραμικής, καθώς και αρχαία οδός που οδηγούσε από το λιμάνι στον όρμο του Μικρού Βαθέος στον χώρο του ιερού. Στα ανατολικά του ιερού δεσπόζει βραχώδης λόφος με την ονομασία Νησί ή Βεσαλός όπου σώζεται οχύρωση κυκλώπειας τοιχοποιίας πιθανότατα μυκηναϊκής περιόδου, ενώ στα βορειοδυτικά του ιερού υψώνεται το Μεγάλο Βουνό, στην κορυφή του οποίου υπάρχει οχυρωμένη ακρόπολη του 4ου αι. π.Χ. Εκεί κατέληγε το τείχος του Ανηφορίτη που, ουσιαστικά, λειτουργούσε, ως γραμμή μεθορίου, ανάμεσα στην Εύβοια και στη Βοιωτία, αποσκοπώντας στον έλεγχο οποιασδήποτε εχθρικής κίνησης από τη Βοιωτία προς την Εύβοια και το στρατηγικής σημασίας στενό του Ευρίπου.